

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

De droefheid naar God

Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid.

2 Cor. 7 : 10a.

Bij de grote verscheidenheid die er is onder de mensen, die veroorzaakt wordt door afkomst, geboorte, nationaliteit en opvoeding, zijn er toch maar, strikt genomen, tweeërlei soort van mensen: kinderen Gods en kinderen der wereld.

Voor het uiterlijk zijn ze vaak niet van elkaar te onderscheiden. Nochtans naar de kenmerken en eigenschappen, naar de geestelijke zijde van hun bestaan, zijn ze wel van elkaar te onderscheiden. Zo b.v. is er een groot verschil tussen een beschouwende en een bevindelijke kennis der waarheid, en een groot onderscheid tussen zedelijke braafheid en godzaligheid, tussen wettische ijver en heiligmaking.

De apostel noemt hier ook een kenmerkend onderscheid, n.l. tussen droefheid en droefheid. Droefheid! Wie van ons kent geen droefheid? Gaat de wereld door, kijkt om u heen, wat al droefheid is er allerwegen waar te nemen. Zo spoedig toch als de zonde haar intrede in de wereld deed, nam ze ook in haar gevolg de droefheid met zich. Daarom, niemand dan alleen de mens kent ze, de gevallen mens. Het is dan ook iets anders dan pijn. Pijn lijdt ook het dier, maar droefheid kent het niet. Droefheid is dus een menselijk verschijnsel. Op zichzelf is het geen begeerlijke zaak. Droefheid toch is een aandoening der ziel, een pijn van het hart, een verstoring van het harmonisch leven der ziel tengevolge van ondervonden leed. Droefheid werkt verterend, werkt de dood. Sommige mensen worden door droefheid zó verteerd, dat ze ongeschikt zijn voor hun arbeid, worden ziek, ja zelfs krankzinnig. Droefheid is dus menselijk, ja alleen menselijk. Er zijn echter tweeërlei soort van mensen, er is tweeërlei soort van levensopvatting, zo ook tweeërlei soort van droefheid. Daarom zegt Paulus: „Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt de dood”. We hebben het in dit verband alleen over de droefheid naar God, de droefheid die Gods volk kent. De droefheid, die aan het bewuste geloofs- en verenigingsleven met Christus voorafgaat, en de droefheid die ook na ontvangen genade zich vaak in het leven van Gods kinderen herhaalt. Zo behoort de droefheid dus tot de verschijnselen van het geestelijk leven, ja is zelfs een eerste kenmerk. Doch let wel: in de zin van droefheid naar God. Het voorzetsel, hier in de grondtekst gebruikt, wil eigenlijk zeggen: Volgens, overeenkomstig de wil van God, dus Godverheerlijkend.

Het is voorwaar een wonderlijk verschijnsel, dat droefheid een kenmerk is van geestelijk leven. Immers in het paradijs was er geen droefheid, en in de hemel zal God de tranen van de ogen afwissen. En toch, die bij God in aanmerking komt, vangt niet aan met juichen, maar met schreien.

Want de openbaring en de ontmoeting Gods werkt smart en droefheid in ons. Dit zou onverklaarbaar zijn als we met een ongeval men te doen hadden. Adam ontmoette God toch in de wind des daags! Dit ging allerm minst met smart gepaard. Integendeel: het veroorzaakte allereerst verheugen. De ontmoeting Gods is op zichzelf een oorzaak van vreugde. Doch in deze toestand zijn we niet meer. We zijn God kwijt, van hem vervreemd, staan vijandig tegenover Hem. En het ergste is, dat niemand dit van nature beseft. Want de ellende van onze ellende is, dat we onze ellende niet kennen.

Daarom, gelijk zonder val droefheid onmogelijk is, zo is na de val de ontmoeting Gods zonder droefheid niet bestaanbaar. En daarom:

Ween kind der aarde, ween,
omdat ge een zondaar zijt.

Hoe ontstaat deze droefheid? Is het misschien omdat de ziel het in de wereld niet meer vinden kan, overal en alles geprobeerd heeft en al zo vele keren teleurgesteld is en het tenslotte bij God maar eens probeert? Neen toch, dit is een gevolg van pessimisme of melancholie, een zeer natuurlijk verschijnsel.

’t Is juist andersom, we wenden ons van de wereld af omdat we met God in aanraking zijn gekomen. Ze ontstaat ook niet uit zelfkennis zonder meer. Nee, niet de blik die we in onszelf slaan, maar omgekeerd, de blik die we in God slaan doet ons walgen van onszelf. De ziel ziet God zó vol, zó rijk, zó dierbaar, daarentegen zichzelf zó arm, zó naakt en blind. Droefheid is het woord, dat deze zielsgesteldheid vertolkt. Deze droefheid is bij de één meer bewust dan bij de ander. Dit echter hebben ze met elkaar gemeen, dat ze onder de gedurige indruk en overtuiging zijn van God kwijt te zijn, dat God zo vol is en zij zo ledig zijn van God. Dat er een kloof tussen hen en God ligt, die ze niet kunnen overschrijden, en toch, ze willen en kunnen God niet missen. Hiermee gaat samen een smartgevoel over de zonden, niet over de gevolgen, maar over de zonden zelf, omdat die in strijd met God zijn; ze krijgen Gods heiligheid, Gods recht, Gods

30 april

D.V. hoopt onze geliefde vorstin, koningin Juliana, aanstaande zaterdag haar verjaardag te vieren. Het is onze hartelijke begeerte, dat de Heere Hare Majesteit nog vele jaren spare voor haar huis en voor ons land, en dat Hij haar en haar huis zegene met Zijn zegeningen in Christus.

De redactie.

VAN DE ADMINISTRATIE

Na het verschijnen van het eerste blad „Bewaar het pand”, hebben wij vele reacties ontvangen, welke ons hebben bemoedigd in het werk. Wij hebben getracht allen, die één of meerdere proefnummers wilden ontvangen zo spoedig mogelijk van dienst te zijn. Hebben wij soms iemand vergeten, wilt u het mij dan direkt melden?

Van het eerste nummer is nog een groot aantal ex. aanwezig. Wij verzoeken bij dezen ons een helpende hand te bieden door namen en adressen toe te zenden van hen, die voor een proefnummer in aanmerking komen. Belangstellend zien wij uit. Ook onze hartelijke dank aan hen, die ons met „de daad” hebben verblijd. D.V. een volgende maal hopen wij te vermelden de overbetalingen die wij mochten ontvangen, tot dekking in de kosten, die noodzakelijk moesten worden gemaakt.

Geheel onverwachts ontvingen wij van N.N. te E f 500,- voor de gemaakte kosten, en door bemiddeling van Ds. Slagboom van N.N. uit ’s Gravenzande f 100,- voor hetzelfde doel. Dat dit alles ons weldadig aandeel, zult u verstaan, en tevens moed gaf om onze arbeid voort te zetten. Wij sluiten ons gaarne aan bij hen, die de wens uitspreken, dat ons blad tot rijke zegen moge worden gesteld in de uitbreiding van Gods Koninkrijk. Daar alleen gaat het toch om, n.l. dat satans rijk afbreuk geschiede, doordat zondaren tot bekering mogen komen, en dat Gods volk moge worden onderwezen in de weg der zaligheid. Dan zal het zijn tot opbouw van Zijn Kerk, en tot verheerlijking van de Naam des Heeren. D.V. tot een volgende maal, en onze hartelijke dank voor de vele overbetalingen en giften die wij ontvingen, en zoals boven vermeld, wij later hopen te verantwoorden. Ons giro-nummer is 704350 ten name van de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen a/d Rijn.

v.d. L.

wet, zo boven alles lief. Daarbij komt dan de droefheid over het gemis van de Borg. Dat er een Borg is, weet men wel uit de Heilige Schrift, maar hoe wordt Die mijn persoonlijk bezit? Dat ik weet dat Hij ook voor mij is tussengetreden bij de Vader? Dat Hij ook voor mij de stem Zijns bloeds en Zijner gerechtigheid verheft in Gods vierschaar en Hij mij door Zijn Geest van het eeuwige leven verzekert, zodat ik wel eens uitroep:

Gij die het zuchten hoort der armen,
Wil U over mij erbarmen.
Dat ik U niet langer mis,
Die mijn ziel zo dierbaar is.

Véél zou hier nog over te schrijven zijn. Genoeg echter om de oorzaak te verstaan, waarover de ziel klaagt en schreit. Deze tranen nu, om God en Zijn zalige gunst geschied, zijn zalige tranen. Als de tranen naar God op zichzelf al zo zalig zijn, hoe moet dan wel de vertroosting en de vervulling zelf zijn.

Het is dan ook een groot wonder, dat een

van nature verharde zondaar naar God is week gemaakt. Elke waarachtige traan toch predikt ons, dat er in de hemel goedertieren gedachten jegens ons zijn. Met zulke tranen is het alsof we vrijmoedigheid ontvangen om onze smekingen tot God op te heffen.

Maar dit is ook de Heere Zelf aangenaam. Tot de godvruchtige Josia klinkt het: „Omdat uw hart week geworden is en gij voor Mijn aangezicht geweend hebt, zo heb Ik u verhoord, spreekt de Heere”. Doch tot de zaligheid is er meer nodig. Want zijn ongeluk kan de mens op zichzelf niet troosten. De tranen zelf kunnen ons niet gelukkig maken. Want de weg tot God is niet gebaad door tranen, maar door bloed. De tranen zelf kunnen nooit de bron zijn van ware vertroosting. Het kan wel eens wezen, dat de ziel in haar droefheid zó gesteld is, dat ze zich niet voor kan stellen dat deel aan Christus te hebben zaliger zou zijn dan dit. En daarom gaat de Heere wel eens diepere wonden slaan, dieper ontledigen, opdat Hij zich straks zal wenden tot de ziel desgenen, die gans ontbloot is. Om te leren dat kennis van ons Godsgemis, noodzakelijk is, doch dat het leven alleen buiten haarzelf in Jezus ligt.

Daarom ook zegt Paulus: niet de droefheid zonder meer is zalig, maar ze werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid. Droefheid toch brengt een ommekeer in het leven. Dit laatste nu brengt ook de droefheid naar God tweeg. Een opstanding, een bekering tot God. Ze is niet tot de dood, waarin overigens alle droefheid eindigt, maar tot het leven. De

apostel legt verband tussen droefheid en bekering als wortel en vrucht. In het voorjaar komt er werking in de aarde en in het hout. Dat is Gods bestel. Dat is Zijn werking in de natuur. Zo is er ook een werking in het rijk der genade. Er is een kracht, die vruchten uitdrijft. Zo is dan deze de onberouwelijke bekering tot zaligheid. Dat is geen uitwendige bekering zoals bij Herodes. Als hij Johannes hoorde, deed hij veel goede dingen. Geen deugdbekering, maar een zinsverandering, dat is herleving, leven uit een andere wortel. Deze bekering houdt in: een afkering van de zonde, met de dichter is het:

Wend, wend mijn oog van d' ijdelheden af.

Een inkeer tot zichzelf; met de verloren zoon keren ze tot zichzelf in. En een toekeren tot God: In de Heere Heere zijn gerechtigheden en sterkte, tot Hem zal men komen. Paulus spreekt van bekering tot zaligheid. Op andere plaatsen wordt gesproken van bekering ten leven. Men zou dan kunnen oordelen, dat de zaligheid pas aan het einde te beurt valt. En toch, de betekenis is dezelfde. Zaligheid is volheid. En het leven dat God geeft, is zaligheid. Welk een verschil tussen begin en einde. Het zaad is de droefheid. De vrucht is de vreugde. Het zaad is de traan, door God uit de ogen geperst; de vrucht is de jubel: Die God is onze zaligheid! Uit de nacht der droefheid de dag der zaligheid. Uit de dood het leven. Het leven tot in eeuwigheid. Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien.

SMITS

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

2.

Als vanzelf kwam de nood van het gezin op de pelgrim af, daar zijn gezin een door en door werelds gezin was. Maar het was niet een verwaarloosd gezin wat het maatschappelijke en burgerlijke leven betreft. Hij was een rechtschapen man, die plichtsgetrouw zijn beroep vervulde.

Maar nu gaat zijn hemelse roeping meer en veel meer drukken dan zijn aardse roeping hem ooit drukte. Geroepen tot bekering, is het hem duidelijk op reis te zijn naar een allesbeslissende eeuwigheid.

Bij zijn thuiskomst was hij stil. Hij was als het ware in zijn vurige spraakzaamheid verlamd. Het was hem niet meer mogelijk zich te vermaken in de vreugde van de wereld. Maar het duurde niet lang of zijn mond ging open uit liefde tot zijn gezin, tot het behoud van hun onsterfelijke zielen. En zie, hij begon te spreken uit de nood van zijn innerlijk leven, van de schuld die hem drukte en van de stad die zou vergaan. Dat deed hem zoeken naar een weg van ontkoming voor zich en voor zijn huis.

Naar de wens van zijn hart had hij met vrouw en kinderen zo graag geweend over de zonden van zijn huis, gelezen uit zijn Boek en gebeden tot de Heere om ontferming. Maar ach, daar was geen plaats voor, geen oog voor. Het werd niet geloofd, niet overgenomen wat hij zei.

Moeder zocht het vader uit zijn hoofd te praten. Hij is verward in zijn denken, hij moet rust hebben; zo zochten zij hem te bewegen naar bed te gaan. Neen, dat kan niet. Het is deze mensen niet uit het hoofd te praten. Het zit dieper; het is een zaak des harten. Van slapen was geen sprake, het werd steeds meer een zuchten en wenen vanuit de diepte van zijn ellende tot de Heere.

Bij het aanbreken van de morgen werden de huisgenoten teleurgesteld. Het was erger met vader geworden, en hij begon hen weer te vermanen. En zie, nu begon de natuurlijke liefde bij hen te verminderen, zodat de vijandschap van vrouw en kinderen de overhand verkreeg in haat en spot tegenover het werk van Gods genade.

En zij lieten hem aan zijn lot over. De arme

man werd door zijn geliefde vrouw en dierbare kinderen genegeerd. De pelgrim kwam alleen te staan. Hij zou de reis alleen moeten maken. En dat was een zware beproeving. Maar de Heere had de hoogste plaats in zijn hart. Hij kon het niet nalaten Hem te zoeken. Wie weet, zo dacht hij, mij mocht ontferming geschonken worden gelijk het anderen geschonken is, uit wier behoud ik moed mag scheppen.

Maar al gaan deze dierbare panden niet met hem mee, daar zij met hun hart nog verbonden zijn aan het leven in de Stad des Verderfs, de bedroefde man en vader neemt hen allen wel mee in zijn hart. Hij bleef de Heere smeken om hun vernieuwing en bekering. Gelijk de Heere hem te sterk geworden was en hij met een onvoorwaardelijke overgave zijn wapenen aan Hem ingeleverd had, zou dat ook zijn huisgenoten geschonken kunnen worden.

En toch, al reisden ze niet met hem mee om het oordeel te ontvlieden en de zaligheid te verkrijgen, de Pelgrim heeft als man en vader zijn gezin wel onderhouden. En al lieten zij hem wel aan zijn lot over, zijdelings gaven zij wel acht op zijn levensgangen. Zij gaven dan ook, zonder dat hij het wist, een goed getuigenis van hem. Wat hij belijdt, zo werd gezegd, wordt ook door hem beleefd. En dat is van grote betekenis. Woorden wekken, maar daden trekken. Dat is ons bij het naspeuren van deze geschiedenis duidelijk geworden. Na het ingaan van de Pelgrim in de eeuwige vreugde, heeft de Heere krachtig willen werken in het hart van zijn gezin. Zij hebben allen acht leren nemen op de grote zaligheid, waarvan hij zo menigmaal had mogen spreken. Zijn gebeden zijn verhoord en nu juicht hij tot roem van Gods genade met zijn vrouw en kinderen voor Gods troon.

Wat is het groot wanneer Gods kinderen leesbare brieven zijn in het leven met de Heere, in het dragen van Zijn beeld. Daartoe worden wij opgewekt vanuit de Schrift, opdat anderen er door voor Christus zouden gewonnen worden.

Maar nu is de Pelgrim nog in de eenzaamheid. Hij leest in zijn Boek, weent over zijn gemis

en zucht om onderwijs. Het Woord, dat hij innig lief heeft, moet voor hem geopend en verklaard worden. Gedurig is het hem niet duidelijk of de profeet van zichzelf spreekt of van een Ander.

En zie, daar komt aan de Vaderlijke hand van de Goddelijke voorzienigheid een man naar hem toe. Een man, wiens naam is Evangelist. Een Evangelist, die zich verstandig gedraagt jegens deze ellendige.

Daar is werkelijk verstand en beleid voor nodig om met een Pelgrim te spreken, die zelf niet eens weet Pelgrim te zijn, gelijk als deze man in het veld.

Maar gelukkig voor die arme man, hij ontmoet een Evangelist die verstand van zaken heeft, die ook zelf Pelgrim is. Hij weet met de vraag: „Waarom weent gij?” zijn hart te raken en zijn mond te openen.

O ja, dat wil de Pelgrim wel zeggen, waarom hij weent. Dat doet hem zo maar spreken van zijn ongeluk. Vanuit zijn Boek is het hem duidelijk dat hij moet sterven en verschijnen in het gericht. Maar hij kan niet sterven, want in het oordeel zal hij verwezen worden naar de buitenste duisternis. En daarom weent hij. In het besef van de grote werkelijkheid der zaak zucht hij.

Zulke mensen begeren niet te sterven om van de moeilijkheden en verdrietelijkheden, die er in het leven zijn, bevrijd te worden. Het gaat bij deze man om het pak dat hij op zijn rug draagt. De zware last van ongerechtigheid die hij in zijn hart gevoelt, is de oorzaak dat hij niet kan sterven om gesteld te worden in het gericht.

„En”, hernam Evangelist, „indien gij in zulk een toestand verkeert, waarom staat gij dan stil?” Met stil te blijven staan komt u geen stap verder, kunt u van het oordeel niet bevrijd worden. En dat is volkomen waar. Maar zijn stilstaan is niet het stilstaan der zorgeloosheid, doch dat der radeloosheid. Al heeft hij een stille hoop, dat er een weg des behouds is, daarom kent hij nog niet de weg des behouds. De weg naar de enge poort der waarachtige bekering moet hem gewezen worden vanuit de Heilige Schrift.

Wat Evangelist niet deed, is dit. Hij kwam niet tot deze Pelgrim om hem wat godsdienst te verkopen. Hij zocht zijn gunst niet door hem op te bouwen in zijn werkzaamheden. Zulke mensen willen niet zalig gesproken worden, maar wel recht behandeld worden tot onderwijzing in het zoeken van de zaligheid. Evangelist laat het de man zelf zeggen, zonder dat hij het weet, waaraan hij behoefte heeft, en onderwijst hem dan tot zijn behoud vanuit het Woord.

Evangelist spreekt niet van zijn bekering, van zijn bevinding, hij blijft geheel op de achtergrond staan. Maar de Pelgrim bemerkt dat de man kennis van zaken heeft en aan dat geestelijk onderwijs vertrouwt hij zich toe. Een man als Evangelist weet wat het is, huisbezoek te doen.

KOK

Naar de

2

CATECHISATIE

Eerst echter nog een paar opmerkingen.

Is catechetisch onderwijs van dezelfde aard als „godsdienstonderwijs”, b.v. op scholen? Neen. Catechetisch onderwijs is *ambtelijk* onderwijs. Wat wil dat zeggen?

We moeten dan eerst weten: wat is een ambt? Een ambt is niet hetzelfde als een beroep, b.v. van timmerman, bakker enz.

Voor zulk een beroep is niet nodig enige inmenging van overheidswege. Wel zijn nu voor de uitoefening ervan de vereiste diploma's en een vergunning nodig.

Wie zich voor een ambt bekwaamt, moet niet alleen de benodigde diploma's hebben, maar ook de benoeming ontvangen van overheidswege, waaraan een beëdiging is verbonden. Waarom? Omdat een ambt de taak omvat als

een werk *vóór en namens de overheid*.

Dit geldt in de hoogste zin des woords van de *geestelijke ambten*, die Christus Zelf ingesteld en Zijn kerk gegeven heeft. De apostelen moesten ouderlingen aanstellen in de gemeenten, onderscheiden in leer- en regeer-ouderlingen.

Christus Zelf is en blijft in de hemel tot Zijn wederkomst, als de hoogste *Profeet*, de enige *Priester* en de eeuwige *Koning*.

Het heeft Hem behaagd Zijn ambtelijke bediening op aarde uit te voeren door mensen, die Hij door Zijn Woord en Geest vernieuwt, roept en bekwaamt tot de bediening van Zijn ambten. Die worden door Hem *gezonden*. Helaas zijn er veel ambtsdragers, waarvan de Heere moet getuigen: „Ik heb ze niet gezonden”. De door de Heere gezonden ambtsdragers worden vaak bestreden hieromtrent: ben ik wel een ware gezondene door de Heere? Zij moeten zichzelf zo dikwijls aanklagen om hun ontrouw. Te meer, wanneer zij er weer eens diep bij bepaald worden, welk een hoogst gewichtvol en verantwoordelijk ambt zij bekleden. Want het is een werk *namens Christus en vóór Christus!*

In dit verband is het niet overbodig eens met nadruk erop te wijzen, hoe anderzijds ook de gemeente, de ouderen, maar niet minder de jongeren, de catechisanten, moeten staan tegenover dat ambt. Nooit genoeg kan men bedenken het gewicht van het ambt en van de ambtelijke bediening.

Ach, wat is er te dezen in onze dagen een droeve miskenning.

Ik kan mij nog heel goed herinneren, toen ik als kleine jongen op de catechisatie was, dat ik eens m'n vragen niet kon. Echt waar, ik wist niet waar ik blijven moest, maar zat diep beschaamd op mijn plaats, voor velen bar onderwets. Dit even tussen haakjes.

We zien thans allerwege een ernstige miskenning en vertrapping van het gezag. Denk maar aan de z.g. nozems of provo's. Waar moet het heen? Maar zie hèn er niet alleen

voor aan. Ligt de schuld niet mede bij de ouders en de overheid zelf? Hoe worden vrijelijk de ontbindende en verdervende factoren in televisie-uitzendingen, in bioscopen, in cabarets en danszalen, in reclame-uitbeelden, in de meest schunnige boeken en tijdschriften toegelaten en gepropageerd!

Wordt het niet *hoog tijd* dat men zich bezinne? Och, dat men het eens waarlijk ging inzien. Maar er is *nóg* een oorzaak aan te wijzen voor de al meer toenemende miskenning van het ambt en het gezag.

Dit raakt de ambtsdragers zelf.

Ach, hoe wordt met het heilige ambt omgegaan! Hoe wordt het misbruikt en tot een aanfluiting gemaakt, door levensopenbaring, door optreden temidden van de jeugd, in taalvorm, in meedoen met ontspanningsamusementen. We lazen, dat er zelfs een dankdienst gehouden is voor de oprichting van een sportvereniging. Is het niet om beangst te worden? En wat is er van te denken, dat een theologisch student die naar de heilige bediening staat, rustig 's morgens bekendmaakt vanaf de kansel: „dezelfde figuur, die voor u staat, zal ook vanavond voorgaan”? Ja, men wil populair zijn. Maar wáár zijn we aan toe gekomen!

Zo zou er veel meer op te noemen zijn. Maar we moeten met dit volstaan.

Het ging er ons om, te wijzen op de hoge betekenis en waarde van het ambt. Dit dient ter sprake te komen nu wij door middel van ons blad ter catechisatie willen gaan. Gaat u mee en is het uw bede:

Heer, ai maak mij Uwe wegen,
door Uw Woord en Geest bekend.
Leer mij hoe die zijn gelegen
En waarheen G'Uw treden wendt.
Leid mij in Uw waarheid, leer
IJv'rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, o Heer',
'k Blijf U al den dag verwachten.

R'dam-W.

kind als door een wonder gespaard.

Van de leiding Gods in zijn jongere leven spreekt hij later zelf. Reeds jong schijnt hij de vreze des Heeren ontvangen en gekend te hebben. En nog vóór hij student wordt aan de Leidse Hogeschool, blijkt het licht der genade in de donkerheid van eigen verlorenheid reeds opgegaan te zijn: „Reeds vroeg overtuigd zijnde van de vergankelijkheid en de ijdelheid der wereld met haar begeerlijkheden, van onze volslagen onmacht ten goede, uit hoofde onzer overtreding in ons verbondshoofd, van de noodzakelijkheid om de Heere Jezus Christus te kennen als Profeet, Hogepriester en Koning, en Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid door de toepassing des Heiligen Geestes te hebben als de onze om zonder verschrikking te kunnen verschijnen voor de rechterstoel van Christus, mag ik tot roem der vrije genade van de drieënige Verbonds-God zeggen, gevonden te zijn van Hem, naar Wie ik niet vraagde, opgezocht te zijn als een verlorene, die niet anders dan de eeuwige dood verdiende en verwachtte. En in hoe vele tijden van afwijking en daarmee gepaard gaande duisternis en geesteloosheid ik ook verkeerde, hoe ik ook dagelijks mijn schuld groter maakte, de grondkeuze van mijn hart was, de Heere welbehagelijk te mogen dienen, en met die keuze verenigde zich een andere, namelijk, om zielen te mogen gewinnen voor de Heere en als een middel in Zijn hand gebruikt te mogen worden tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, niets wensende te prediken dan Jezus Christus, de Gekruiste...”

Is dit geen bijzonder getuigenis? Laten we niet vergeten, dat Gezelle Meerburg hier van een tijd spreekt, dat hij nog geen twintig jaar oud is. Immers nog vóór zijn twintigste verjaardag wordt hij voor de studie aan de akademie te Leiden ingeschreven. De gedachte, door meerderen uitgesproken, dat zijn opvoeding door zijn ouders in het teken van de zuivere leer gestaan heeft, valt uit verschillende dingen op te maken. Zij zullen behoord hebben tot de kern van de Leidse gemeente, die temidden van veel verval nog wenste te luisteren naar de vrije-genade leer.

In ieder geval heeft God Zelf die genade werkelijkheid gemaakt in het leven van Gezelle Meerburg. Voor hem betekende dat als student, dat hij ten aanzien van zijn medestudenten in een betrekkelijk moeilijke positie terecht kwam. Dezen waren in het algemeen niet zo gesteld op de leer van Dordrecht, al werd dat niet altijd openlijk gezegd, en voor het geestelijk leven en de wandel van hen, die de Heere in waarheid zochten en vreesden, hadden ze meest niet anders dan een medelijdende glimlach over.

D.S.

Ds. Gezelle Meerburg

2.

De boeteprediker van het land van Altena

Nu is het ongetwijfeld waar, dat iedere tijd telkens weer eigen gevaren, eigen strijd, eigen vragen kent. En toch is het opmerkelijk dat keer op keer de aanvallen op de vrije-genadeleer gericht zijn.

Daarom kan het zeker geen kwaad een weinig bekend gemaakt te worden met de arbeid en prediking van Gezelle Meerburg. Want ook bij hem vinden wij zo zeer de verbondenheid aan de belijdenis der vrije genade en de beleving daarvan in het praktikaal-geestelijke leven.

Temidden van de andere vaders der Scheiding heeft Gezelle Meerburg een aparte plaats ingenomen. De Heere had hem bijzondere eigenschappen gegeven, die geheiligd door de waarachtige vreze des Heeren dienstbaar geweest zijn tot zijn arbeid en tot heil van Gods kerk.

Hij was b.v. anders dan Van Velzen, scherp van karakter. Ook was hij anders dan Scholte, met wie hij samen de strijd gestreden heeft in het Land van Heusden en Altena in de tijd van de Afscheiding. Scholte's doorzettend karakter was hem vreemd. Hij kwam niet zo spoedig tot een beslissing, hoewel hij anderzijds heel trouw was. Zo is hij als predikant aan maar één gemeente verbonden geweest, zijn eerste liefde is hij daarin trouw gebleven. Geen andere gemeente heeft hij gehad dan Almkerk; officieel eigenlijk Almkerk en Emmikhoven. Ruim twintig jaar heeft hij deze gemeente mogen dienen. Gezelle Meerburg was zachtmoedig en ernstig in één persoon. Daarom was hij ook in één persoon man des vredes en boeteprediker. Geen man des vredes, die diplomatiek de tegenstellingen tussen de waarheid en een halve of hele onwaarheid

zocht te overbruggen. Maar wel zo, dat hij in de voorzichtigheid van de vreze des Heeren zocht te wandelen door zelf geen onnodige konflikten op te roepen en onnodige tegenstellingen bij elkaar te brengen.

Ook geen boeteprediker omdat hij de dingen graag op een harde manier zei. Innerlijke ernst drong hem de zonden bekend te maken en hij kon het niet laten om vriend en vijand onder de eisen van Gods Woord te stellen. Ieder onderzocht hij in de toestand van zijn ziel en in zijn leven.

Door deze beide eigenschappen heeft God hem gebruikt in de kerken van de Afscheiding. Zo was hij ook niet eng-kerkistisch bij zijn trouw aan het beginsel der Scheiding; Zijn naam is ook geliefd geworden bij anderen, die niet met de Scheiding zijn meegegaan. Zelf kon hij later ook met zijn Hervormde kollega spreken, en zou zijn prediking het niet doen, die toch openbaart wat ieder nodig heeft in leven en sterven?

De Heere Zelf heeft op een bijzondere wijze Gezelle Meerburg bewaard en gevormd tot deze prediking. 't Verhaal gaat, dat hij als kind van 3 maanden oud nauwelijks de dood ontkomen is. Leiden, zijn geboorteplaats, werd aan 't begin van 1808 door een ramp getroffen. Door het springen van een kruisschip werd een gedeelte van de stad verwoest en werden velen door de dood getroffen. In de buurt van het onheil woonden de ouders van onze Gezelle Meerburg. De kleine George Frans lag te slapen in de wieg. Juist vóór het ongeluk was hij van de voorkamer naar de achterkamer gedragen. Toen de ramp werkelijkheid werd, stortte het voorste gedeelte van het huis in elkaar en bleef dus het kleine

Uit de **P**raktijk

2.

Een ander gezinslid had zich tot dusverre niet in het gesprek gemengd, doch kwam nu met de vraag, of het ook zou kunnen, dat die indrukken in ons verleden toch overtuigingen en trekkingen konden zijn van Gods wege. Een vraag die ons ruime stof bood om naar Schrift en bevinding onze mening weer te geven, hetwelk tevens een gelegenheid gaf om onze vriend een weinig uit zijn schuilhoek te halen.

Wij geloven dat de Heere meerdere van Zijn volk reeds in de prille jeugd trekt en lokt, soms reeds vroeg overtuigt van dood en eeuwigheid, of van hun onverzoende staat, of de schrik des doods, waardoor zij wel slapeloze nachten doorbrennen, waarvan niemand weet dan zij zelf. Dan is daarbij dat onrustige, dat ze in zich gewaar worden, hetwelk menigmaal niet geheel uit hun gedachten weggaat, of er wordt tijden over heen geleefd. Met niemand wordt over deze dingen gesproken. Ook worden ze soms bepaald bij het geluk van Gods volk en worden ze er wel eens heimelijk begerig toe om ook dat deel te mogen bezitten, dat het geluk van dat volk uit-

maakt. Zo worden ze nu eens van het één, dan weer eens van 't ander overtuigd, maar met dat al kunnen zij niet gelukkig zijn, of zij moeten tot God bekeerd zijn en Hem tot hun deel hebben. Deze dingen komen zulken wel eens wonderlijk voor. Ze kunnen er niets op zetten voor de eeuwigheid. Zij vragen in zichzelf: wat is toch dit alles, dat God naar hen zou willen omzien? Dat is niet mogelijk in hun ogen, zij kunnen niet besluiten, dat dit Gods werk zou kunnen zijn. Maar als het de Heere belijft door te gaan werken in zulke zielen (wij spreken menselijk) dan worden doorgaans die overtuigingen zwaarder en doordringender, en kunnen zij zich aan de kracht derzelve zo niet meer ontworstelen. Toen wij zover gekomen waren met de beantwoording van de gestelde vraag, viel ons de vraagsteller in de rede met: „Maar zover is het met mij niet”. Jammer dat men juist blijft staan voor de zaak waar het in deze zo op aankomt. Wij gaan verder. Want dan belijft het de Heere wel om de ziel meer te overtuigen en te voeren in haar groot gemis, n.l. in dat Godsgemis, en dat wordt dan bijzonder bang, God kwijt te zijn. Dat wordt waarheid in het binnenste, en waar dat waarheid wordt, is er geen leven voor de ziel. Dat betekent, God kwijt, dat is eeuwig buiten God, en dan wordt geleerd dat het is om eigen schuld. Dit kan de ziel niet dragen. Hier leert men zondaar te worden en te zijn onder God.

Hier wordt die roep en schreeuw geboren naar de levende God, en laat nu de Heere een ziel in zulk een nood ondergaan? Neen, Hem, Die de zielenood werkt, belijft het ook in die nood af te dalen, en te onderwijzen in de rechte wegen des Heeren, waarin al hetgeen van het schepsel is, wordt ternedergevoerd, en de ziel wordt ingewonnen voor de leidingen en wegen des Heeren, opdat de Heere alleen de eer zou ontvangen. Gelet op het late uur, mochten wij deze mensen waar-schuwen voor eigen bedrog, vermanen om dit ene nodige te zoeken in de weg die de Heere ons openbaart in Zijn Woord, en besloten we dit huisbezoek met dankgebed, en keerden wij een ieder naar het zijne, erkennende in onze harten dat de Heere ons ook heden niet alleen gelaten had.

Van Heteren.

KERKNIEUWS

Bij wijze van uitzondering hebben we in het eerste nummer berichten opgenomen over het afscheid van Ds. R. Kok van Alphen aan den Rijn en over diens bevestiging en intrede te Ameide. Dit geschiedde omdat Ds. Kok zitting heeft in de Kommissie van Redactie. Het is ons niet mogelijk allerlei kerkelijke berichten op te nemen. Slechts in bijzondere gevallen, te onzer beoordeling, kunnen we daartoe overgaan.

B.

Heden verscheen

● DE NIEUWSTE (volledige) CATALOGUS van TWEEDEHANDS BOEKEN

Inhoud o.a. zeer vele oude en nieuwere Theol. werken van Brakel, Bunyan, Bavinck (Dogmatiek), Bettex, Dr. Br. Wurth, Dr. Bouman: Geref. Kerkrecht, Calvijn: Al de commentaren, compleet en losse delen. Dr. K. Dijk, Erskine's, Floor, v.d. Groe, Dr. Kohlbrugge, Dr. Kuyper, Jac. van Leeuwen, Owen, Philpot, Smytegelt, Wisse, Veldkamp, Van Reenen enz. enz. Bijbelverkl. van Dachselt, Henry, Molenaar e.a. Staten-bijbels, ruime keuze in oude en nieuwe druk. Kerk- en Vaderl. geschiedenissen enz. enz. Deze catalogus wordt op aanvraag GRATIS toegezonden door de

THEOLOGISCHE BOEKHANDEL-UITGEVERIJ
J.P. VAN DEN TOL-DORDRECHT
TELEFOON 9558-5957.

Inkoop (of ruiling) van bovengenoemde boeken tegen de hoogste waarde.

Wij leveren

HUSQVARNA ELNA NECCHIE naaimachines

franco huis, met volledige les aan huis. Vraag bij ons prijscouranten aan.

Aanbevelend

FIRMA STOFFELS- RISSEEUW

TERNEUZEN
NOORDSTRAAT 74
Telefoon 01150-2595

Adverteren doet verkopen!

Boekbespreking

Preken van Ralph Erskine, deel 4. Uitgever: W. A. de Groot, Goudriaan.

Dit deel bevat preken over Romeinen 8 : 28, Prediker 1 : 2, Romeinen 12 : 2 en Habakuk 3 : 2. Er zijn drie delen verschenen. Er komen in totaal 12 delen, 6 met preken van Ralph en 6 met preken van Ebenezer Erskine. Het betreft hier een herdruk van een uitgave, die vele jaren geleden verscheen bij Buurman en De Kler te Leiden. We juichen het toe, dat deze preken weer het licht zien. De Erskines zijn onder ons volk, dat de waarheid bemint, bekend en terecht geliefd. Daarom kunnen we dit werk onvoorwaardelijk aanbevelen.

Het is jammer, dat bij de heruitgave geen rekening is gehouden met de tegenwoordige spelling. Dit is, naar we vermoeden, te danken aan de techniek, die bij het drukken is toegepast. Voor ons als ouderen is dit geen bezwaar, maar onze jonge mensen hebben op school een andere spelling geleerd. En we mogen toch verwachten, dat zulke werken ook in de toekomst gelezen zullen worden door hen, die na ons komen.

De wijze van herdruk maakt, dat geen fouten zijn ingeslopen, maar ook, dat geen fouten zijn verbeterd. Zo lezen we op blz. 148: Wanneer toorn over een onzichtbare kerk komt, over de goddelozen, die daarin zijn, is hij richterlijk: doch voor de onzichtbare Kerk is hij vaderlijk en tot kastijding. Dit moet zijn: Wanneer toorn over een zichtbare kerk komt enz.

Dit neemt niet weg, dat we blijven bij onze hartelijke aanbeveling. De preken zijn gebonden in een rode linnen band. De prijs is f 8,75 per deel. Bij intekening bedraagt de prijs in totaal f 100,-.

Catalogus 1965/1966 van nieuwe boeken. Boekhandel Van den Tol, Dordrecht.

Deze catalogus bevat vele theologische werken, preken enz. van verschillende schrijvers uit vroeger en later tijd. Zie slechts de advertentie in dit blad. U kunt bij deze boekhandel terecht. Een catalogus wordt u op aanvraag zeker toegezonden.

Een kleine opmerking slechts. Bij het doornemen van deze catalogus bleek, dat in bepaalde gevallen andere prijzen genoteerd zijn dan elders. Dit betreft b.v. de Christelijke Encyclopaedie onder no. 305. Ook de herdruk van de preken van Ralph en Ebenezer Erskine, no. 30, staat hier anders geprijsd dan elders. Het lijkt mij wel gewenst, dat alle boekhandelaren, als het gaat om nieuwe werken, dezelfde prijzen aanhouden.

Catalogus 1965-1966 van nieuwe boeken. Uitgeverij-boekhandel J. P. van den Tol, Dordrecht.

Deze catalogus vermeldt vele jeugdboeken, Christelijke en historische verhalen en boeken over kerk-, vaderlandse en bijbelse geschiedenis. Er is voor liefhebbers wel een goede keus uit de vele werken te maken.

Een Goddelijke boodschap bij een koninklijk festijn. Tijdpredikatie door Ds. H. van Leeuwen te Rotterdam-West. Uitgeverij Pieters, Oostburg, girorekening 621138. Deze predikatie werd uitgesproken op de biddag voor gewas en arbeid op 9 maart 1966 als een tijdwoord aan de vooravond van het huwelijksfeest op 10 maart 1966 van Prinses Beatrix en Prins Claus van Amsberg. Op verzoek en door persoonlijke drang des harten gaf Ds. van Leeuwen dit tijdwoord in het licht. Het gaat over de tekst 1 Samuël 12 : 23 t/m 25. De Goddelijke boodschap daarin bepaalt ons bij een genadig gunstbetoon, een heilzame opwekking en een ernstig vermaan.

Het is een tijdwoord, waarnaar dient te worden geluisterd. Met de schrijver is het onze wens, dat de Almachtige en alleen wijze God dit woord ten zegen stelle.

De preek is te verkrijgen bij de uitgever voor f 0,90, franko per post. Jammer, dat er hier en daar een drukfout is blijven zitten.

B.

STEUNT ZENDING IN SPANJE ● LEEST MAANDBLAD ZENDINGSBODE

Drie maanden gratis op proef.
Abonnementsprijs f 3,- per half jaar.

STICHTING SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING
Eerste Hogeweg 39, Zeist

(Grondlegger wijlen Prof. WISSE)

Mogen wij ons voorstellen?

Wij zijn de Fa. Speksnijder en zijn ruim gesorteerd in

ZWARTE- EN DONKERE DAMES- EN HERENCONFECTIE

U kunt ons schrijven of bel-len en wij bezoeken u geheel vrijblijvend met onze grote collectie.

Rouwgevallen worden binnen 24 uur behandeld.

FIRMA J. SPEKSNIJDER

BERGAMBACHT Hoofdstraat 105
Telefoon 01825-295.

Daar de ACHTSTE DRUK van het alom gewaardeerde prachtboek van wijlen

Ds. F. BAKKER Gebedsgestalten

weer zo goed als uitverkocht is, zal binnen enkele weken reeds de negende druk

verschijnen, waardoor de totale oplage komt op

25.000 exemplaren

Dagelijks blijven de bestellingen binnenstromen.

Het is een prachtgeschenk bij verjaardagen, belijdenis doen enz.

In prachtband gebonden **f 4,75**

OOK VAN DE DRIE DELEN

HET EEUWIGE WOORD

Is het ACHTSTE DUIZENDTAL ver uitverkocht. Binnenkort zullen ook deze drie delen worden herdrukt tot het TIENDE DUIZENDTAL.

Verkrijgbaar bij de boekhandel en bij

N.V. DRUKKERIJ-UITGEVERIJ „DE BANIER”

POSTGIRO 147759 — POSTBUS 2019 — UTRECHT